

JORNADA GRUP D'ÈTICA CAMFIC

**REFLEXIONS
CONJUNTES**

MATÍ

3 de Desembre

Eutanàsia... m'acompanyes?

Conflictes d'interès de: **Gemma Torrell**

Lligams amb entitats que han donat suport econòmic a les activitats relacionades amb el grup d'ètica (darrers 3 anys)	Cap
Lligams (econòmics o altres) amb entitats que tenen interès en les activitats del grup d'ètica (darrers 3 anys)	Metgessa de família a l'Institut Català de la Salut
Lligams financers de la família directa relacionats amb les activitats del grup d'ètica	Cap
Associacions no financeres amb altres entitats que siguin rellevants per les activitats del grup d'ètica	Membre de la Junta del FOCAP

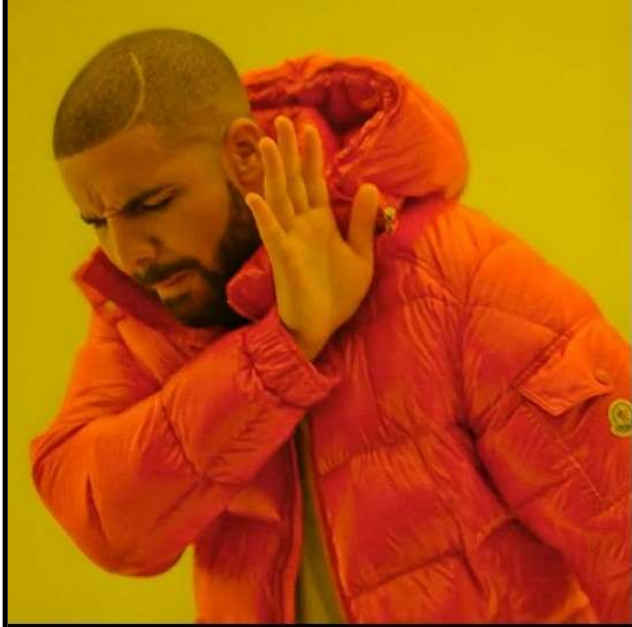

POLICIA QUE
DISPARA UN TRET I
MATA ALGÚ SENSE
VOLER

PROFESSIONAL
QUE EXERCEIX LA
PRAM

Comparativa no oportuna. Una es tracta d'un error (matar algú en disparar l'arma) i l'altre d'un deure del professional

Què és
una mort
digna?

Quins
valors ens
mouen?

Drets

Deures

Legislatiu

Professionals

Ciutadania

dmd
DRET A MORIR DIGNAMENT
CATALUNYA

QUINES SÓN LES TEVES LÍNIES VERMELLES?

La danza. Matisse.

Las edades de la mujer. Gustav Klimt

Foto: Mabel Valsecia

Experiències assistents

- Orgull
- Formació.

Cristina Valles

- Tothom té una idea diferent del que és una mort digna (serenor, alliberament)
- Què és per tu una mort digna. Una mort apropiada.
- Valors que ens mouen
- Legislatiu, profess, ciutadania (col·laboració imprescindible)
- Llei d'autonomia (2010) i PRAM és la cirereta del pastís.(2021)
- Preparació ciutadania, prof, entitats previa (2019)
- I altres llocs de l'estat?
- Drets i deures (cures pal, ajuda morir, autonomia, consentim inform, rebuig tto, DVA, etc)
- Línies vermelles. Carina. Ultim acte de vida. **Quines son les teves línies vermelles?**
- “tenir la llibertat de dir:prou”
- “estimar és deixar anar”
- “disfruteu molt el tocar”
- Protocol molt clar, protagonista persona i familia. **Dansant** els professionals. Fades.(pericoresi)
- Posterior xerrada entre participants.
- Persones cuidades i estimades, DVA, reflexió compartida, repsetcada per familia, entorn, mèdic ,informa malaltia, procés sencer. Contacte equip escoltades, infromaddes i respectades en el seu patiment.Atesos. Continuitat
- Aprendre dels casos que funcionen.
- Llei jove ha d'agafr msucul

- Preguntes. Cas de professional no despres si. Orgull. Foramció.

Núvol de paraules?

**Doctora, vull l'eutanàsia...
m'ajuda?**

TÉ O NO TÉ ENTORN EUTANÀSIC?

MALALTIA GREU INCURABLE

*SOFRIMENT GREU CRÒNIC I
IMPOSSIBILITADOR*

**NO QÜESTIONAR EL
PATIMENT**

La **interpretació** correspon
a la ciència mèdica

Foto: Mabel Valsecia

...AIXÍ COM...

**COMPRENDRE EL
PATIMENT**

**SITUACIONS I
MALALTIES NO
DIAGNÒSTICS**

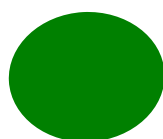
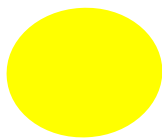
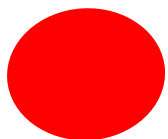
Escoltar

LES SABATES DELS ALTRES

NECESSITAT DE COMPARTIR
EXPERIÈNCIES

I SI LA INSTITUCIÓ O LA ORGANITZACIÓ
NO ENS DONA SUPORT?

COL·LABORACIÓ

**ANARQUIA
INSTITUCIONAL**

Protocol d'obligat compliment i
normativitzar-ho (CatSalut)

Glòria Cantarell. Llei

- Impediment físic o de relació/expressió - Limitacions es mantenen al llarg del temps
- comprendre què la fa patir. No qüestionar el patiment. Mai
- Jutjar o posar en dubte graaupaptemnt.
- La interpretació correspon a la ciència mèdica
- No parla de dx, sinó de situacions i malalties.
- No exclou malaltia mental
- No demència avançada (no inclou). Sí DVA.
- Formacio. Compartir casos. Bones practuques

Teresa

- Definiició dona peu a subjectivitas
- Donem una resposta o una altra segons el nostre bagatge) motxilla
- Pau, por,
- Així com disjuntiva
- No tot patiment esta en context eutanasic

Casos

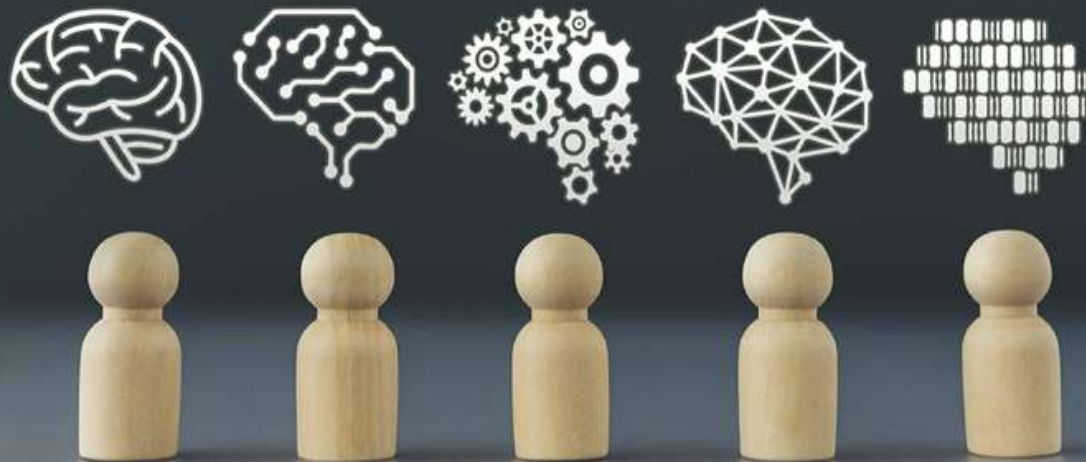
- Importància del procés deliberatiu (i si el tto no es curatiu però onco diu milloria 2 anys?). Informació pacient. Honestat. No persuadir o dissuadir. No tendre'ns.
- Decisió del pacient
- Assistent: Figura dels referents, farmàcia... **col.laboració**
- **Necessitat de compartir experiència**
- Dificultat casos valorar (diferent ELA de onco). No contraposar eutanàsia a cures Pal·liatius.
- Ens fa sortir d nosaltres. ESCOLTAR. Que ens ensenyin que es viure la vida seva i que seria no viure. que hauria de passar pq no volguesis morir
- I si les direccions no donen suport organitzacional; ANARQUIA INSTITUCIONAL. Terribles: desde CGA, protocol, lliurança, normalitzar i obligat compliment (a CatSalut). prestació pública.
- Dubtes amb el segon cas. Si o no? Importància referents. context. Limitació i patiment.

**Estaré
a l'alçada?**

Ho hem parlat i pensat al nostre CAP?

A hallway with five doors set against a wall with ornate, repeating wallpaper. The floor is made of dark wood. The central door is bright yellow, while the other four doors are a light grey color. The lighting is soft, creating a slight shadow on the floor in front of the yellow door.

**I si encara li queden
tractaments per fer?**

Document

- El rebuig a un tractament molt eficaç ens ha de fer dubtar de la competència de la persona o de la solidesa de la seva decisió.
- El rebuig raonat, competent, d'un tractament no és motiu, per si mateix, per informar desfavorablement una petició d'eutanàsia

Tinc raons per ser objectora?

EUTANÀSIA DRET DEL PACIENT

OBJECCIÓ DRET INDIVIDUAL DEL
PROFESSIONAL IMPLICAT

Foto: Mabel Valsecia

ACTITUDS NO ÈTIQUES

FRAU A LA LLEI

SANCIONABLES

Foto: Mabel Valsecia

OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA

DRET

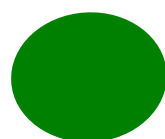
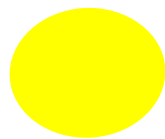
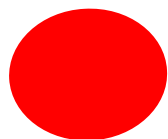
PSEUDOOBJECCIÓ

CRIPTOOBJECCIÓ

CONFLICTE D'INTERÈS

**DEURE GARANTIR LA CONTINUÏTAT ASSISTENCIAL I
DE L'EXERCICI D'AQUEST DRET**

És el metge objector un
mal acompanyant?

Demora d'un cas sense registre
d'objecció

LES INSTITUCIONS PRIVADES
poden tenir un ideari
Llibertat d'exercici

LES INSTITUCIONS PRIVADES si
tenen concert amb el Servei
Nacional de Salut l'han de
prestar

LES INSTITUCIONS PRIVADES
tenen llibertat d'exercici de la
professió i dona els serveis que vol

LA INSTITUCIÓ NO POT OBJECTAR I
NO POT IMPEDIR QUE LA PRESTACIÓ
ES FACI ALLÀ (però ho farà el
professional que l'atengui – treballi
allà o no-). La institució pot no
assumir el cost (farmàcia, llit) però
això ho pot demanar al Sistema

Document grup

- L'objecció de consciència és un dret individual (del metge o infermera responsables), basat en conviccions morals profundes i íntimes.
- NOMÉS DELS PROFESSIONALS IMPLICATS
- PSEUDOOBJECCIÓ o OBJECCIÓ DE CONVENIÈNCIA frau de llei, abús de dret, il·lícit i sancionable.
- CONFLICTE D'INTERÈS (no resultar-ne beneficiat)
- Ser objector de consciència implica no participar directament en l'eutanàsia, però, també, acompanyar la persona i no abandonar-la

**Ell ja no m'ho pot demanar...
però al DVA ho va deixar clar.**

DOCUMENT DE VOLUNTATIS
DADES DE LA PERSONA QUE EXPRESSA LA SEVA
ANTICIPADAMENT

Jo, Mateu Gela
el núm. 123456789
carrer _____, amb el núm. de telèfon _____
postal _____, amb la capacitat per prendre una decisió
m'ha permès reflexionar, expresso e'
en compte sobre la meua atenció i
diferents circumstàncies derivades
meua voluntat

A. INSTRUCCIONS I CRITERIS PE
que desitjo que es tinguin e
la qualitat de vic
d'al

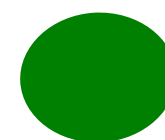
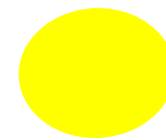
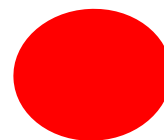

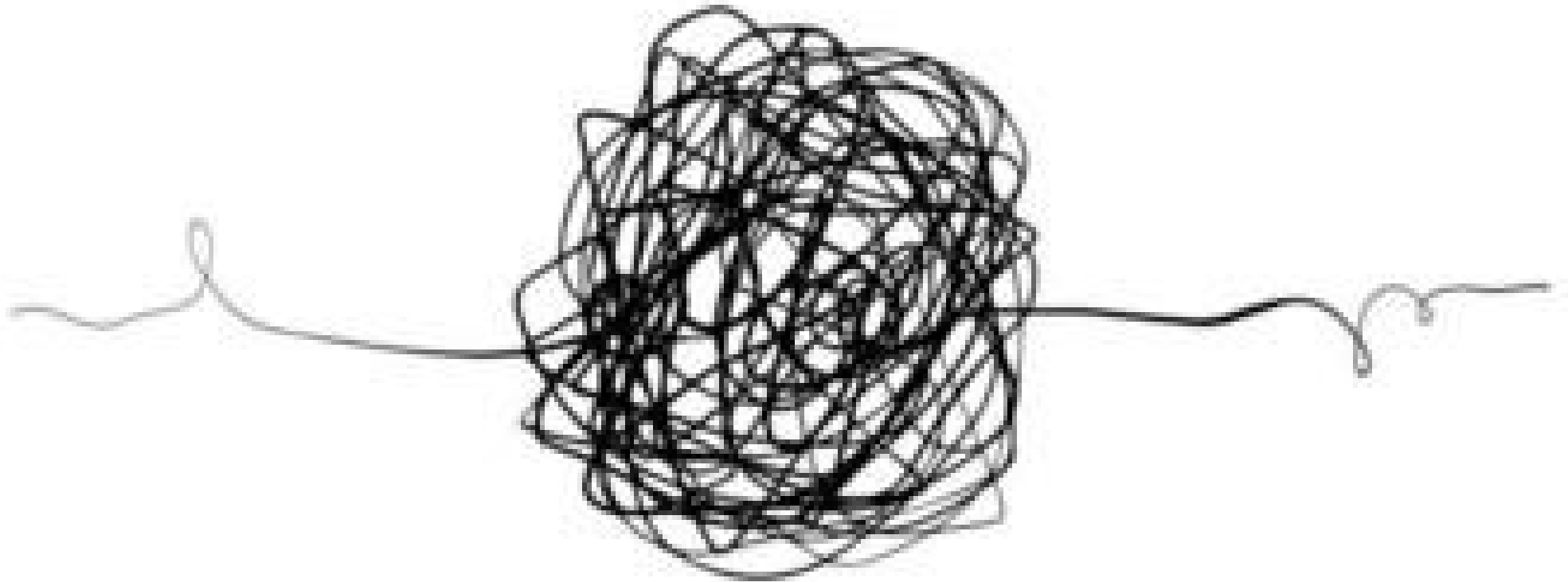

- Promoure l'elaboració del DVA entre les persones que atenem (I ENTRE NOSALTRES!).
- Treball previ amb les persones (PIIC, PDA...).
- Importància de qui serà el nostre representant (VALENTIA).
- Concreció del que representaria un entorn eutanàsic per a la persona.

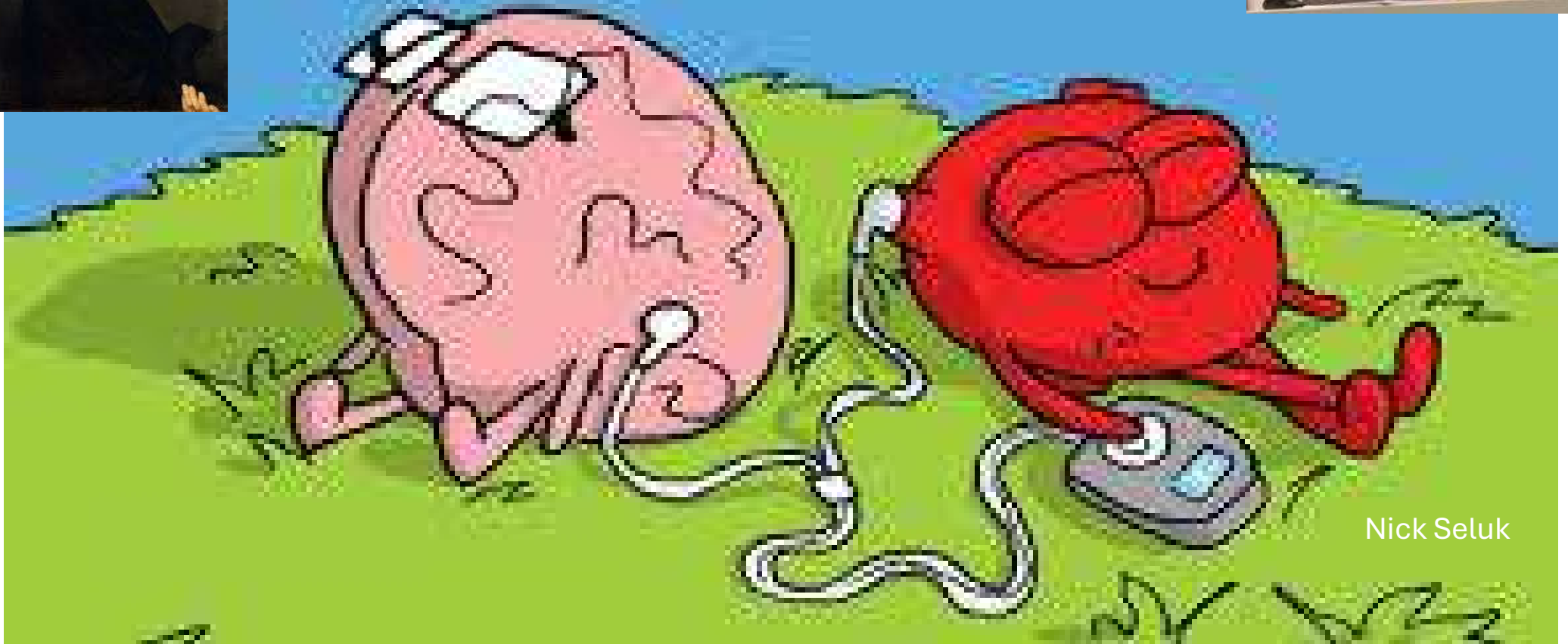

- I si l'avi ha fet un DVA i ara no pateix?
- En quin moment hem d'activar l'eutanàsia a partir del DVA?
- I qui té el deure d'activar-lo?
- “Qui parla no és la persona amb uns valors, sinó la malaltia”

SALUT MENTAL I EUTANÀSIA

Nick Seluk

ESTIGMA

El sofriment no és
sols físic, té
elements
psicològics i socials.

El sofriment és
personal, biogràfic.

“SUICIDI LÚCID”
Begoña Román

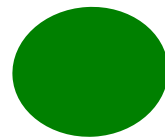
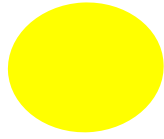
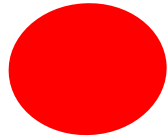
COMPETÈNCIA

EVOLUCIÓ I TEMPS

PATERNALISME

DRET A REBUTJAR EL TRACTAMENT

EL SUÏCIDI COM A MORT NO DIGNA

PSIQUIATRES QUE VAN A DOMICILI

SOL·LICITUD D'EUTANÀSIA COM A SIGNE DE COMPETÈNCIA

HI HA ALGUNA COSA QUE FARIA QUE NO VOLGUÉSSIS FER LA PETICIÓ?

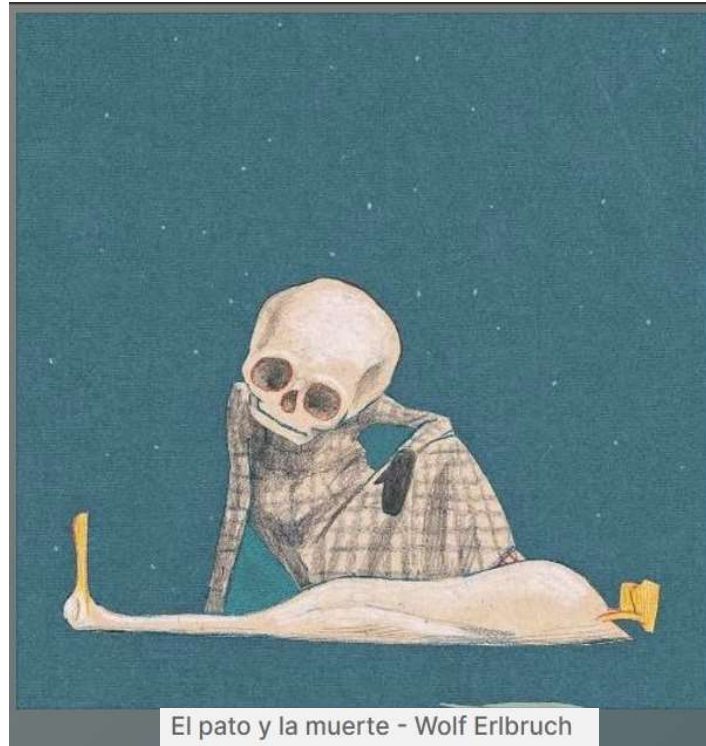
TÉ DRET LA PERSONA A UNA MALA DECISIÓ?

Foto: Mabel Valsecia

*“Només des del **compromís** i en el marc d’una relació assistencial es pot entendre l’imperatiu moral de **facilitar la mort com la millor manera de tancar una determinada biografia**, on el pacient és insubstituïble en les seves decisions, inclosa la decisió d’acabar amb la seva vida, i on reclama el nostre compromís compassiu d’ajudar-lo”*

è

El pato y la muerte - Wolf Erlbruch

Conclusions Montse Sala

- La malaltia mental no esta exclosa de la LORE. Igualtat de condicions que el malalt “somàtic”
- L’eutanàsia en pacients amb malaltia mental es motiu de reflexions-discussions ontològiques i ètiques en tots els països que tenen llei d’eutanàsia
- Moltes entitats-societats mèdiques s’han posicionat sobre el tema, amb opinions diverses i de vegades discrepants
- Catalunya l’experiència d’eutanàsia en pacients amb patologia mental es encara petita. Punta de l’iceberg?
- Els casos van acudir a DMD tots referien dificultats i discriminació
- Competència fluctua. En un episodi agut competència limitada.

Document

- La decisió sobre l'eutanàsia és personalíssima (no es pot delegar en ningú). Per tant, requereix de competència per fer-ho.
- Una vida imposada no és una bona vida, no és una vida apropiada.
- El patiment és personal, intransferible, associat als valors de cadascú i a la seva història vital

è

MOLTES GRÀCIES!

Fixa't

- En els comentaris dels assistents (quota)
- En els comentaris dels ponents (quota)
- En l'ambient general.
- En el què a tu et suscita el què es diu.